

DUMINICA A V-A DUPĂ RUSALII

Vindecarea celor doi demonizați din Ținutul Gadarei

APOSTOL. ROMANI 10, 1-10

Fraților, bunăvoința inimii mele și rugăciunea mea către Dumnezeu, pentru Israel, este spre mântuire. Căci le mărturisesc că au râvnă pentru Dumnezeu, dar sunt fără cunoștință, deoarece, necunoscând dreptatea lui Dumnezeu și căutând să statornicească dreptatea lor, dreptății lui Dumnezeu ei nu s-au supus. Căci sfârșitul legii este Hristos, spre dreptate tot celui ce crede. Căci Moise scrie despre dreptatea care vine din lege, că: «Omul care o va îndeplini, va trăi prin ea». Iar dreptatea din credință grăiește așa: «Să nu zici

în inima ta: Cine se va sui la cer?», ca adică să coboare pe Hristos! Sau: «Cine se va coborî întru adânc?», ca să ridice pe Hristos din morți! Dar ce zice Scriptura? «Aproape este de tine cuvântul, în gura ta și în inima ta», – adică cuvântul credinței pe care-l propovăduim. Că, de vei mărturisi cu gura ta că Iisus este Domnul și vei crede în inima ta că Dumnezeu L-a înviat pe El din morți, te vei mântui. Căci cu inima se crede spre dreptate, iar cu gura se mărturisește spre mântuire.

EVANGHELIE. MATEI 8, 23-24; 9,1

În vremea aceea, trecând Iisus dincolo, în ținutul Gadarenilor, L-au întâmpinat doi demonizați care ieșeau din morminte, atât de cumpliți, încât nimeni nu putea să treacă pe calea aceea. Și, iată, au început să strige și să zică: Ce ai cu noi, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuiești? Departe de ei era o turmă mare de porci, păscând. Iar demonii Îl rugau, zicând: Dacă ne scoți afară, lasă-ne să intrăm în turma de porci. Atunci El

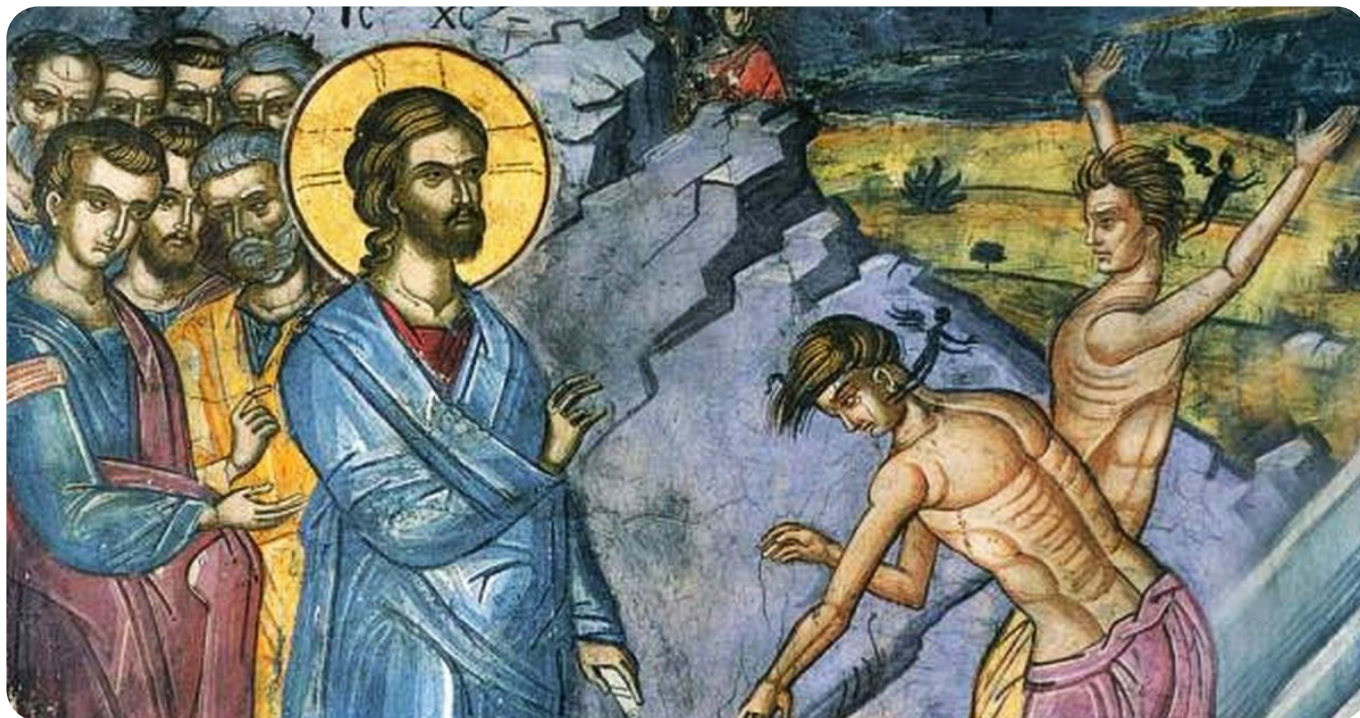
le-a zis: Duceți-vă! Iar ei, ieșind, s-au dus în turma de porci. Și îndată toată turma s-a aruncat de pe țârm în mare și a pierit în apă. Iar păzitorii au fugit și, ducându-se în cetate, au spus toate cele întâmplăte cu demonizații. Și, iată, toată cetatea a ieșit în întâmpinarea lui Iisus și, văzându-L, L-au rugat să plece din hotarele lor. Iar Iisus, intrând în corabie, a trecut marea și a venit în cetatea Sa.

TÂLCUIRI

Oamenii săvârșesc nedreptate împotriva lui Dumnezeu și tot ei se mânie asupra Lui. Omule, cine are dreptul să se mânie pe altcineva?

Nelegiuții își astupă gura și își zic: „Să nu mai pomenim numele lui Dumnezeu, ca să se șteargă de pe lume.” Bieți oameni, glasurile voastre sunt nimic în lumea aceasta mare. Ați văzut voi, ați auzit cum un zăgaz face râul să vuiască? Fără stavile, râul ar curge tăcut, ar fi mut; dar zăgazul i-a deschis gâtul și fiecare strop a prins glas!

Zăgazurile voastre la fel vor face: vor deschide gura celor tăcuți și vor învăța pe cei muți să vorbească. Dacă buzele voastre nu mai mărturisesc numele Domnului, o să vă umpleți de frică auzind necuvântătoarele mărturisindu-L. „Adevărat vă spun: dacă voi tăceți, pietrele vor striga” (Luca 19,40). De-ar tăcea toți oamenii de pe pământ, iarba ar prinde glas. Dacă oamenii ar șterge numele lui Dumnezeu dintre dânșii, s-ar scrie cu curcubeu pe cer și cu foc pe fiecare fir de nisip. Atunci nisipul ar fi omenire și omenirea praf. Cerurile spun slavă lui Dumnezeu și facerea mâinilor

Vindecarea celor doi demonizați din ținutul Gadarei

Lui o vestește tăria. Ziua zilei spune cuvânt, și noaptea nopții vestește știința (Psalm 18, 1-2). Așa vorbește Văzătorul și Psalmistul. Dar voi, oameni, cum vorbiți? Voi îl treceți cu dispreț sub tăcere pe Dumnezeu; de aceea, iată, pietrele prind glas! Vorbirea se va lua de la voi și se va da pietrelor. Pietrele vor fi oameni, iar oamenii pietre.

S-a întâmplat în vremurile vechi ca oamenii greoi la grai au privit fața Fiului lui Dumnezeu și nu L-au cunoscut, nici nu le-au fost dezlegate limbile ca să-L slăvească. Atunci Dumnezeu Cel Viu a deschis graiul demonilor, ca să-i rușineze pe oameni prin mărturisirea Fiului lui Dumnezeu. Demonii mai răi decât pietrele și mai fără de preț decât nisipul au dat glas mare înaintea Fiului lui Dumnezeu în vreme ce oameni din preajma Lui tăceau muți. Iar dacă cei mai căzuți de la Dumnezeu au fost siliți să-L mărturisească, cum n-o să facă acest lucru piatra cea fără de vină, care se supune orbește vocii lui Dumnezeu?

Dumnezeu le dă oamenilor învățătura nu doar prin cerul plin de Îngeri și împodobit cu stele, nu doar prin pământul acoperit cu făpturile din mijloc ale lui Dumnezeu, dar încă și prin demoni- ca să dea păgânilor, care atât de ușor găsesc drumul spre iad, prilejul de a se rușina și de a se înălța, scăpându-si sufletele din abis, din foc și din chin.

Aleșii care-L însoțeau pe Domnul în drumurile Sale se arătaseră slabi în credință, de aceea Mântuitorul îi duce într-un ținut foarte păgânesc, ca să-i rușineze și

să le dovedească necredința prin ceea ce avea să se întâmple. Ceea ce s-a întâmplat este înfățișat în Evanghelia de astăzi.

Și trecând El dincolo, în ținutul gherghesenilor, L-au întâmpinat doi îndrăciți, care ieșeau din morminte, foarte cumpliți, încât nimeni nu putea să treacă pe calea aceea. Gherghesa și Gadara erau cetăți din ținuturile păgâne de dincolo de marea Galileii. Erau două din cele zece cetăți care stătuseră odinioară pe țărmurile acestei mări. La Marcu și la Luca, în loc de Gherghesa e pomenită Gadara, ceea ce nu înseamnă altceva decât că cele două cetăți erau foarte aproape una de alta, și că cele istorisite s-au petrecut undeva între ele. Evangheliștii Marcu și Luca pomenesc de un îndrăcit, pe când Matei vorbește de doi. Marcu și Luca pomenesc doar pe unul din acei doi, pe cel mai înfricoșător, care băgase spaima în întreg ținutul, iar Matei îi pomeneste pe amândoi, pentru că pe amândoi i-a vindecat Domnul.

Că unul dintre cei doi era mai cunoscut decât ceilalți se vede din Evanghelia Sfântului Luca, care spune că îndrăcitul era un bărbat din cetate, așadar mai cunoscut decât celălalt, sătean pesemne. Din cuvintele Sfântului Luca se vede de asemenea că îndrăcitul avea demon de multă vreme, ceea ce înseamnă că, fiind bolnav ani în șir, ajunsese să fie bine cunoscut prin partea locului. Din povestirea lui Luca e limpede că acesta era mai înfricoșător și mai dezlănțuit decât celălalt, pentru că ni se spune că era legat în lanțuri

și în obezi, păzindu-l, dar el, sfărmand legăturile, era mânat de demon în pustie (Luca 8, 29). Acesta e deci motivul pentru care Evangheliștii Marcu și Luca pomenesc un singur bărbat, deși erau doi. Și noi facem de multe ori la fel astăzi când povestim un incident oarecare; pomenim, de pildă, doar pe șeful unei bande de răufăcători care au fost prinși. Când a fost prinsă banda împreună cu șeful ei, spunem că a fost capturat cutare și cutare șef al unei bande de tâlhari. La fel fac și cei doi Evangheliști. După cum Marcu și Luca întregesc povestirea lui Matei cu un amănunt, descriind pe cel mai bolnav dintre nebuni, tot așa Matei completează pe Marcu și pe Luca în alte amănunte, spunând ca îndrăciții erau doi.

Acești îndrăciți trăiau în morminte și ieșeau de acolo ca să cutreiere prin pustietăți, băgând groaza în oameni pe câmp și pe drumuri, mai ales în calea care trecea prin apropierea locului unde sălășluiau ei. Păgânii își aveau cel mai adesea mormintele la marginea drumului și nici la iudei acest lucru nu era o raritate. Mormântul Rahilei e la marginea drumului dintre Ierusalim și Betleem. Mormântul lui Mănase e la drumul spre Marea Moartă. Punând stăpânire pe acești doi bărbați, diavolul își făcea din ei arme distrugătoare asupra celorlalți oameni, pentru că trăsătura de căpetenie a celor îndrăciți este că fac numai răutăți și stricăciuni. Ei sunt lipsiți de orice bine. De unul din cei doi se spune ca nu mai pune haina pe el. Odată cu goliciunea trupului, și sufletul îi era gol de orice lucru bun, de orice dar dumnezeiesc. Amândoi erau atât de fioroși încât nimeni nu putea să treacă pe calea aceea.

Și iată, au început să strige și să zică: Ce este nouă și Tie, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuiești? În urlatul diavolilor, lucrul de seamă este că ei vad în Iisus pe Fiul lui Dumnezeu și, în groaza lor, strigă tare aceasta. Să se rușineze cei care îl privesc pe Domnul în față fără a-L recunoaște, și cei care-L recunosc, dar nu-L mărturisesc deschis.

Zigaben zice: „De vreme ce ucenicii Săi și poporul L-au văzut om, trebuie să vină diavolii să-I proclame dumnezeirea”. E drept că dracilor nu le place să-L arate pe Hristos Dumnezeu, pentru ei nu-i nicio fericire, cum ar fi pentru omul care găsește o comoară și strigă nevenindu-i să-și creadă ochilor, ori cum a fost cu Apostolul Petru care a strigat cu bucurie: Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu (Matei 16, 16); dar

aceștia (îndrăciții) au strigat cu spaimă și îngrozire, văzând în fața lor pe Judecătorul. Au strigat numele care îi cutremură de frică, numele pe care l-au ascuns și l-au șters din inimile oamenilor. Au strigat chinuții și sperați, și numai groaza le-a smuls acest strigăt.

Și iată, au început să strige și să zică: Ce este nouă și Tie, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Întrebă demonii. Ce legătură avem noi cu Tine? Ce-i cu vizita asta pe nepoftite? Ce învoire este între Hristos și Veliar? (II Corinteni 6,15). Niciuna. Și de aceea slujitorii lui Veliar, chinuitorii oamenilor, întrebă pe Hristos de ce a venit la ei: Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuiești? Ei așteaptă ceasul judecății și chinuirea la sfârșitul veacurilor. Singura apariția lui Hristos în fața lor este pentru ei un chin, un chin cu mult mai mare decât este lumina pentru cârțiță și focul pentru păianjen. În lipsa lui Hristos dracii sunt obraznici, trufași, îi înjosesc pe oameni aducându-i pe-o treaptă cu vitele și îngrozesc împrejurimile încât nimeni nu putea să treacă pe calea aceea.

De față cu Hristos sunt nu numai dezgustător de îngroziți, ci se târăsc, cum se târăște orice tiran înaintea judecății. Acum încep să se milogească de Domnul să nu-i trimită în adâncuri: „Și-L rugau pe El să nu le poruncească să meargă în adânc”. „Să nu le poruncească” înseamnă că, dacă le-ar fi poruncit, ei ar fi trebuit să meargă. Așa este stăpânirea și puterea lui Hristos. Adâncul este adevăratul lor sălaș, locul lor de chin. Despre căpetenia tuturor demonilor profetul a spus: „Cum ai căzut tu din ceruri, stea strălucitoare, fiu al dimineții... Și acum, tu te pogori în iad, în cele mai de jos ale adâncului (Isaia 14, 12,15), unde este plânsul și scrâșnirea dinților. Din pricina păcatelor, cu îngăduința lui Dumnezeu, demonii sunt dezlegați între oameni. Nu-i așa că-i mai ușor pentru ei între oameni decât în adânc? Câtă vreme sunt între oameni, ei îi chinuie pe oameni; când sunt în adânc nu se au decât pe ei pentru chinuire. În chin sunt și când sunt printre oameni, dar atunci chinul lor e ușurat de chinul celorlalți.

Diavolul e distrugătorul trupului, un ghimpe în carne, cum l-a numit Apostolul Pavel (II Corinteni 12, 7). Prin trup se cațără, ca pe o scară, în suflet și apucă inima și mintea omului, până le devorează cu totul, le schimonosește și le golește de curăția și frumusețea lor dumnezeiască, de înțelegere și dreptate, de dragoste și de credință, de dorința de bine și de nădejde în bine. Apoi se proptește în om ca pe un tron al său,

îi apucă toate firele sufletului și trupului în mâinile sale și omul ajunge să-i fie lui animal de povară pe care-l călărește diavolul, fluier prin care cântă diavolul, fiară sălbatică prin care sfâșie diavolul. Așa erau îndrăciții descriși în Evanghelie. Nu se spune că acești oameni L-au văzut pe Hristos, L-au recunoscut, I-au spus pe nume ori au vorbit cu El; toate acestea le-au făcut demonii dintr-înșii. Oamenii aceia parcă nici n-ar fi existat: două momâi mănate cu biciul de diavoli. A vindeca astfel de oameni era ca și când i-ai fi înviat din morți, și încă mai mult de-atât; pentru că un om mort, având doar sufletul despărțit de trup, câtă vreme sufletul este în mâna lui Dumnezeu, Dumnezeu îl poate întoarce din nou trupului restaurând viața. Dar starea acestor oameni stăpâniți de demoni era mai rea decât moartea, pentru că sufletele lor fuseseră furate și înrobite de demoni și se aflau cu totul în mâna demonilor. Trebuia ca sufletele să le fie mai întâi smulse de la demoni, demonii

izgoniți și apoi sufletele întoarse oamenilor. Iată de ce minunea vindecării acestor îndrăciți este deopotrivă cu învierea morților, dacă nu chiar o întrece!

Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuiești? îl întreabă demonii pe Hristos. Ei știau că îi așteaptă chinul la sfârșit. O, de-ar știi păcătoșii ca și pe ei îi așteaptă chinul, nu mai puțin decât îi așteaptă pe demoni! Demonii știu că la sfârșit neamul omenesc, nutrețul lor de căpetenie le va fi smuls din mână, iar ei vor fi aruncați în adâncul întunecat unde se vor sfâșia și se vor devora numai unii pe alții. Marele Profet a spus despre căpetenia demonilor: „va fi azvârlit departe de mormântul tău (adică de trupurile oamenilor înrobiți) ca o ramură fără de preț... ca un hoit călcat în picioare” (Isaia 14,19). Și Domnul însuși a adevărit: „Am văzut pe satana ca un fulger căzând din cer” (Luca 10,18). Și toți oamenii vor vedea la sfârșit, când păcătoșii vor fi aruncați ca un fulger în focul cel

veșnic, care este gătit diavolului și îngerilor lui (Matei 25, 41).

Pe când demonii se rugau de Hristos cu frică și cutremur, o turmă mare de porci, ca la două mii (Marcu 5, 13), pășteau liniștiți pe deal. Demonii L-au rugat pe Iisus: Dacă ne scoți afară, trimite-ne în turma de porci. Adică: Nu ne azvârli în adânc, ci măcar trimite-ne în trupurile porcilor. Dacă ne scoți afară... Nu zic: afară din om; nici măcar nu pomenesc de om, într-atât era acesta de mort pentru dânșii. Din toate făpturile din univers, niciuna nu este atât de urâtă și de pizmuită de demoni ca omul. Mântuitorul, dimpotrivă, apasă asupra cuvântului „om”: Ieși duh necurat din omul acesta (Marcu 5, 8). Demonii nu vor să plece din om; lor le-ar fi plăcut la nesfârșit să stea în om decât să meargă în porci, pentru că de ce folos le erau lor porcii? Pe când pe oameni demonii îi pot face să fie ca porcii, ba chiar mult mai rău ca porcii, cu porcii ce pot face? Oricum, chiar

Sf. Nicolae Velimirovici

atunci când se află în porci, sau în orice altă viețuitoare, răutatea lor se întoarce tot împotriva omului. Prin porci ei vatămă mai departe pe oameni; dacă nu altfel măcar înecându-i pe porci și dându-le astfel prilej oamenilor să se supere pe Dumnezeu. Astfel, ca să scape de adânc, aleg să intre în porci.

Duceți-vă. Iar ei, ieșind, s-au dus în turma de porci. Și iată, toată turma s-a aruncat de pe țărm în mare și a pierit în apă. Demonii i-ar fi putut împinge și pe acei doi nefericiți să se înece în mare, dacă nu i-ar fi împiedicat puterea lui Dumnezeu să facă aceasta. Se întâmplă totuși, și nu arareori, ca cei ieșiți din minți să se zdrobească aruncându-se de la mare înălțime, sau să se înece, sau să se spânzure, sau să se azvârle în foc. Demonii cei răi îi împing să facă aceasta, scopul lor fiind nu numai să distrugă viața, ci să ucidă sufletele și în lumea aceasta și în cea viitoare. Cu toate acestea, nu arareori se întâmplă de asemenea ca Dumnezeu,

în înțeleapta-I iconomie, să-i păzească pe oameni de o astfel de moarte.

De ce a trimis Iisus duhurile rele în porci? Le-ar fi putut trimite în arbori sau în stânci; de ce tocmai în porci? Nu ca să-i asculte pe demoni, ci ca să-i învețe pe oameni. Unde sunt porci, acolo-i necurăție, iar duhurilor necurate le place necurăția; și unde nu-i necurăție, o fac ei cu de-a sila. Iar unde-i puțină, ei îi adaugă, și în curând puținul se face mult. Când intră într-un om curat, repede îngrămădesc într-însul necurăție porcească. Prin azvârlirea porcilor și înecarea lor în mare, Domnul a vrut să ne învețe ce pavază de nimic împotriva puterilor diavolești e lăcomia, și prin aceasta să ne amintească postul. Ce au de-a face rapacitatea și lăcomia cu porcii? Vedeți numai cu ce repeziciune puterile diavolești au biruit porcii, i-au dus la pierzanie! Tot așa fac și cu oamenii lacomi și nesățioși, care cred că lăcomindu-se își sporesc puterea. Nu puterea și-o sporesc, ci slăbiciunea, și trupește, și duhovnicește.

Vasile cel Mare, în Cuvântul X despre post spune: „Pe câte știi doctorii nu le prescriu bolnavilor bucate

alese, ci post și înfrânare. Socotești că un căpitan de corabie va scăpa mai cu înlesnire corabia încercându-l cu poveri, sau încercându-l ușor, cu chibzuință?”

Lacomii sunt lipsiți de caracter, slabi înaintea oamenilor și încă și mai slabi înaintea demonilor. Nimic mai ușor pentru diavoli să-i mâne să se înece în marea morții duhovnicești.

Mai avem încă o învățătură limpede: cât de cumplită este puterea demonilor când Dumnezeu nu o ține în frâu. Demonii sălășluitoari în numai doi oameni au năruit și au înecat în câteva clipe două mii de porci. Dar, până a venit Hristos, Dumnezeu i-a oprit-ca să se arate puterea și stăpânirea Lui; apoi le-a dat drumul, ca să arate puterea demonilor. Dacă Dumnezeu ar fi îngăduit, demonii ar fi făcut în câteva clipe cu toți oamenii de pe pământ ceea ce au făcut cu porcii. Dar Dumnezeu iubește neamul omenesc. Dragostea Lui fără margini ne ține în viață și ne păzește de cruzii și cumpliții noștri dușmani (...).

Sfântul Nicolae Velimirovici

GÂNDUL ZILEI

„Să fim, vă rog, cu toții trei: și noi, cei botezați mai demult, ca să ne putem reîntoarce la frumusețea cea dintâi și să curățim noroiul adunat; și voi, cei ce v-ați bucurat de cinstea împărătească de curând, ca să arătați multă priveghere și tărie, încât să rămâneți neîncetat în curăție și să nu primiți nici o pată sau murdărie din viclenia diavolului. Iar când acesta este de față și stă pe aproape ca să azvârle săgețile răutății, noi să ne îngrădim din toate părțile și cu mult zel să stăm împotriva lui, având multă prevedere pentru mântuirea noastră, ca să putem și să fugim de vicleniile aceluia, dar și, rămânând nevătămați, să atragem ajutorul de sus, cu harul și cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, împreună cu Care Tatălui și Duhului Sfânt slavă, putere și cinste, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin,

SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR

